

(อม.๓๕)

คำพิพากษาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๕/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. ๑๔/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง	{	อัยการสูงสุด	โจทก์
		นายประหัต พวงจำปา	จำเลย

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

จำเลยอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๓ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๖ องค์กรวินิจฉัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๑๖ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยเข้ารับตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๗ ต่อมา มีประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๐ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีผลใช้บังคับวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๐ จำเลยจึงมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อมาเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ จำเลยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และจำเลยยังได้ยื่นเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มเติมอีกสามครั้ง เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ตามลำดับ จำเลยจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนา ไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน จำนวน ๖ รายการ ได้แก่ ๑. บัญชีเงินฝากธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาเซ็นทรัล ปิ่นเกล้า ประเภทกระแสรายวัน เลขที่บัญชี ๗๕๘-๑-๐๑๐๐๓-๐ ชื่อบัญชี นางธนิภา พวงจำปา ซึ่งเป็นคู่สมรส ยอดเงินฝากคงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี ๑๐,๐๐๐ บาท ๒. บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลอนดอน สหราชอาณาจักร ประเภทเงินฝากกระแสรายวัน (Current Account) เลขที่บัญชี ๐๘๐๗-๑๗๙๕๗๔-๐๐๐ ชื่อบัญชี นางธนิภา พวงจำปา ยอดเงินฝากคงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี ๐ ปอนด์สเตอร์ลิง ๓. บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลอนดอน สหราชอาณาจักร ประเภทเงินฝาก (Deposit-Call) เลขที่บัญชี ๐๘๐๗-๑๗๙๕๗๔-๔๐๐ ชื่อบัญชี นางธนิภา พวงจำปา ยอดเงินฝากคงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี ๑๒,๒๓๘.๒๘ ปอนด์สเตอร์ลิง ๔. บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลอนดอน สหราชอาณาจักร ประเภทเงินฝาก (Deposit-Call) เลขที่บัญชี ๐๘๐๗-๑๗๙๕๗๔-๔๐๑ ชื่อบัญชี นางธนิภา พวงจำปา ยอดเงินฝากคงเหลือ ณ วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี ๒๒๕,๗๒๑.๑๘ ปอนด์สเตอร์ลิง ๕. ห้องชุด เลขที่ ๖๘ ในอาคารชุด Wolfe House ๓๘๙ Kensington High Street ลอนดอน สหราชอาณาจักร มี นางธนิภา พวงจำปา เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ โดยมีการกู้เงินจากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลอนดอน มีหนี้ค้ำกับธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลอนดอน บัญชีเงินกู้เลขที่ ๐๘๐๗-๑๗๙๕๗๔-๑๐๐ ณ วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี ๒,๓๖๒,๕๐๐ ปอนด์สเตอร์ลิง และ ๖. เงินลงทุนของ นางธนิภา พวงจำปา ในบริษัท ปาล์ม บีช คอร์ปอเรชั่น จำกัด จำนวน ๒๐,๐๐๐ หุ้น หมายเลขใบหุ้นที่ ๑๖๐๐๐๑-๑๘๐๐๐๐ ราคาจดทะเบียน หุ้นละ ๑๐๐ บาท มูลค่ารวม ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๓, ๘๑, ๑๕๘, ๑๖๗, ๑๘๘, ๑๙๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๑๑๙ ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของจำเลย เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของจำเลยมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปี และขอศาลมีคำสั่งให้จำเลยพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติจำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่า จำเลยจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีเข้ารับตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๓, ๑๑๔ วรรคหนึ่ง (ที่ถูกไม่ต้องปรับบทมาตรา ๑๑๔ วรรคหนึ่ง) และมาตรา ๑๕๘ มีผลให้จำเลยพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่มีคำวินิจฉัย และห้ามมิให้จำเลยดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๑ กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ องค์คณะผู้พิพากษาเสียงข้างมาก เห็นควรลงโทษจำคุก ๔ เดือน และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

จำเลยอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์พยานหลักฐานตามทางไต่สวน รายงานการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และอุทธรณ์ของจำเลยแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ บริษัท Falcon Energy International Ltd. โดย นายชกฤษณ์ พรหมเดชะ กรรมการผู้จัดการ จ้างซื้อห้องชุดพิพาทซึ่งมีราคา ๔,๕๐๐,๐๐๐ ปอนด์สเตอร์ลิง ตามเอกสารการจองห้องชุด พร้อมค่าแปลเอกสารหมาย จ.๖๖ และ จ.๖๗ โดยวางมัดจำไว้ ๔ งวด รวมเป็นเงินประมาณ ๑,๑๐๐,๐๐๐ ปอนด์สเตอร์ลิง

วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๗ จำเลยเข้ารับตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ นางธนิภา พวงจำปา ทำสัญญากู้ยืมเงินจากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลอนดอน ๓,๑๕๐,๐๐๐ ปอนด์สเตอร์ลิง ในรูปแบบ Buy to let ซึ่งเป็นการกู้เงินเพื่อซื้อห้องชุดพิพาทนำไปปล่อยเช่าและนำค่าเช่ามาชำระหนี้ ตามสัญญากู้เงินและคำแปล เอกสารหมาย จ.๕๒ และ จ.๕๓ นางธนิภา ทำคำขอเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลอนดอน สหราชอาณาจักร ที่พิพาท ๓ บัญชี ไว้เพื่อใช้โอนเงินชำระหนี้เงินกู้ตามคำขอเปิดบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลอนดอน พร้อมคำแปล เอกสารหมาย จ.๖๒ และ จ.๖๓ ในวันเดียวกัน นางธนิภา จดทะเบียนรับโอนกรรมสิทธิ์ห้องชุดพิพาทแล้วจดทะเบียนจำนองห้องชุดพิพาทไว้เป็นประกันตามหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ห้องชุด และสัญญาจำนอง พร้อมคำแปล เอกสารหมาย จ.๗๔ จ.๗๕ จ.๗๐ และ จ.๗๑ ตามลำดับ ต่อมา มีประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีผลใช้บังคับวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๐ มีผลให้จำเลยมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อมาวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ จำเลยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หลังจากนั้น จำเลยยื่นเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มเติมอีกสามครั้งเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ตามลำดับ สำหรับรายการบัญชีเงินฝากธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาเซ็นทรัล ปิ่นเกล้า ประเภทกระแสรายวัน เลขที่บัญชี ๗๕๘-๑-๐๑๐๐๓-๐ และเงินลงทุนในบริษัท ปาล์มบิซ คอร์ปอเรชั่น จำกัด จำนวน ๒๐,๐๐๐ หุ้น หมายเลขใบหุ้นที่ ๑๖๐๐๐๑-๑๘๐๐๐๐ นั้น ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ไม่เป็นความผิดตามฟ้อง เมื่อโจทก์ไม่อุทธรณ์คดีในส่วนทรัพย์สินทั้งสองรายการดังกล่าวจึงเป็นอันยุติไป

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยข้อแรกมีว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ จำเลยอุทธรณ์ว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๕๘ วรรคสอง ให้นำความในมาตรา ๔๓ มาใช้บังคับแก่การดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติโดยอนุโลม จึงยอมเป็นอำนาจของประธานวุฒิสภาที่จะพิจารณาส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อไป โดยสามารถค้นหาเจตนารมณ์ของมาตรา ๔๒, ๔๓ และ ๑๕๘ ได้จากต้นร่างในการประชุมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญและสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ต้องการให้การตรวจสอบการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นระบบเดียวกัน โดยให้หน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ตรวจสอบ เพื่อเป็นการถ่วงดุลและป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ได้ส่งเรื่องจำเลยให้ประธานวุฒิสภาพิจารณาก่อนตามขั้นตอนของกฎหมาย โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง และด้วยเหตุดังกล่าว การออกกระเปียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยการยื่นบัญชี การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๘ และการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๓ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ปรากฏว่า มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการที่กรรมการผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อประธานวุฒิสภา หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ให้ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๗๗ และมาตรา ๘๑ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม” มาตรา ๑๕๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกองขึ้นไป ผู้ช่วยพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หัวหน้าพนักงานไตสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีตำแหน่งและหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่น ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ในการตรวจสอบดังกล่าว เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลและเป็นการป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดระเบียบ

มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเป็นการเฉพาะก็ได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ให้นำความในมาตรา ๔๓ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับบุคคลตามวรรคหนึ่ง ด้วยโดยอนุโลม” จากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ากฎหมายได้แยกการตรวจสอบพนักงานเจ้าหน้าที่กับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ต่างหากจากกัน เฉพาะคณะกรรมการ ป.ป.ช. เท่านั้นที่กฎหมายบัญญัติชัดเจนให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดี โดยมีให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยตนเอง ส่วนกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจกำหนดระเบียบมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเป็นการเฉพาะก็ได้ ย่อมบ่งชี้ว่ากฎหมายให้อำนาจแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการตรวจสอบไต่สวนและวินิจฉัยเองในทำนองเดียวกับกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ร้ายรายผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๕๙ ก็ได้ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะออกระเบียบเพื่อมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ในการดำเนินการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินแทนตนก็ได้ จึงเห็นได้ชัดว่ากฎหมายมุ่งความสำคัญในการให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะผู้มีหน้าที่รับบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบว่า ได้มีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินแล้วหรือไม่ และบัญชีที่ยื่นนั้น ถูกต้องหรือไม่ ที่มาตรา ๑๕๘ บัญญัติให้นำความในมาตรา ๔๓ มาใช้ด้วยโดยอนุโลม จึงมีความหมายว่าให้นำมาปรับใช้บางเรื่องได้ตามควรแก่กรณีเพียงเท่าที่สอดคล้องกับหลักการของกฎหมายในส่วนการตรวจสอบพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีคุณสมบัติและกระบวนการเข้าสู่ตำแหน่งแตกต่างจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังนั้น หากกฎหมายมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีเกี่ยวกับการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นเพียงมาตรการเชิงป้องกันเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ก็น่าจะต้องบัญญัติไว้ชัดเจน อีกทั้งหากจะให้ประธานวุฒิสภามีหน้าที่ตรวจสอบในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๘ ซึ่งขณะนั้นมีจำนวนมากถึง ๑,๓๓๗ คน ก็อาจทำให้เกิดความล่าช้าหรือขัดข้องประการอื่นได้ ซึ่งตามเจตนารมณ์ของกฎหมายไม่น่าจะประสงค์ให้เกิดผลเช่นนั้น ดังนั้น การนำมาตรา ๔๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม จึงหมายความว่าเฉพาะขั้นตอนการดำเนินคดีที่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเท่านั้น แม้ในชั้นร่างกฎหมายมีการกำหนด

ให้หน่วยงานที่ไม่ใช่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน ป.ป.ช. ก็ตาม แต่หลักการนี้ ไม่ได้นำมาบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และข้ออภิปรายส่วนตัวของคณะกรรมการร่างกฎหมายหาใช่เป็นบทบัญญัติหรือเจตนารมณ์ของกฎหมายไม่ จึงไม่อาจนำมาใช้อ้างในการตีความกฎหมายได้ เมื่อวินิจฉัยดังนี้แล้ว การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ออกระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการยื่นบัญชี การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๘ และการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓๓ และข้อ ๓๕ จึงเป็นไปตามที่มาตรา ๑๕๘ ให้อำนาจไว้แล้ว การออกระเบียบฉบับดังกล่าวขอด้วยกฎหมายคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจส่งเรื่องจำเลยให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีได้ โดยไม่จำเป็นต้องส่งให้ประธานวุฒิสภาพิจารณาก่อนดังที่จำเลยอ้าง โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้อง อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยข้อต่อไปมีว่า การไต่สวน การแจ้งข้อกล่าวหา และการชี้มูลความผิดจำเลยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอด้วยกฎหมายหรือไม่ จำเลยอุทธรณ์ว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงินของภริยาจำเลยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ง. และที่กรรมการ ป.ป.ช. (นางสาวสุภา ปิยะจิตติ) ได้มาจากธนาคารพาณิชย์ นั้น ผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินมิได้เสนอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาก่อน จึงเป็นการนำเข้าสำนวนการตรวจสอบโดยไม่ชอบด้วยระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ ทั้งการตรวจสอบมีการรีบเร่งรวบรัดโดยมิได้รอให้ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการยื่นบัญชี การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๘ และการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับก่อน การแจ้งให้จำเลยมารับทราบข้อกล่าวหาจึงไม่ชอบ และเมื่อต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งคณะเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินแล้ว นางสาวสุภา ในฐานะกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนก็มีหนังสือขอข้อมูลโดยไม่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่ชอบด้วยระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบทรัพย์สิน

และหนังสือของเจ้าพนักงานของรัฐและการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๘ และข้อ ๒๙ ทั้งเมื่อได้รับแจ้งผลการตรวจสอบว่าไม่พบธุรกรรมที่น่าสงสัย นางสาวสุภา ก็ไม่นำเข้าสู่สำนวนการตรวจสอบ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบฉบับดังกล่าว ข้อ ๔๒ ดังนั้น มติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้แจ้งข้อกล่าวหาจำเลย มติชี้มูลจำเลย และมติส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดฟ้องคดี จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น เห็นว่า ตามระเบียบ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบความถูกต้อง และความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ หรือระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการตรวจสอบ ทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐและการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๘ และข้อ ๒๙ ที่กำหนดให้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาก่อนนั้น หมายความว่าเฉพาะกรณีผู้ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเป็นฝ่ายที่จำเป็นจะต้องขอความร่วมมือหรือใช้อำนาจ เรียกข้อมูลมาเท่านั้น ส่วนกรณีที่หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกส่งข้อมูลนั้นมาให้เอง ไม่มีกฎหมายหรือระเบียบข้อใด ห้ามกระทำการเช่นนั้น จึงเป็นดุลพินิจของผู้ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินที่จะพิจารณา พยานหลักฐานที่รวบรวมได้ ทั้งคดีนี้ มีการส่งข้อมูลดังกล่าวมาในขณะที่ นางสาวสุภา ยังไม่ได้ทำหน้าที่ เป็นผู้รับผิดชอบตรวจสอบทรัพย์สินของจำเลย ดังนั้น การที่สำนักงาน ป.ป.ง. มีหนังสือแจ้งเบาะแส และกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ส่งข้อมูลมาให้ จึงไม่มีผลทำให้กระบวนการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน จำเลยเสียไป นอกจากนั้น การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินจะใช้เวลารวบรวมและพิจารณาพยานหลักฐาน รวดเร็วหรือล่าช้า ประการใด ย่อมขึ้นอยู่กับความยากง่ายหรือความสลับซับซ้อนของข้อเท็จจริงแต่ละกรณี และคดีนี้ เป็นเรื่องความผิดเกี่ยวกับการจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเท่านั้น การพิจารณาเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยโดยมิได้รอให้ ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่าด้วยการยื่นบัญชี การตรวจสอบทรัพย์สิน และหนี้สินของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๘ และการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับก่อน จึงหาใช่เป็นเรื่องผิดปกติดังที่จำเลยอ้าง ที่จำเลยอ้างว่าจำเลยไม่มีโอกาสตรวจ พยานหลักฐานทั้งหมดในชั้นตรวจสอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อโต้แย้งความถูกต้องหรือความมีอยู่จริง ของพยานเอกสารได้ครบถ้วนนั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า จำเลยเข้าไปตรวจสอบเอกสารมาก่อนแล้ว

หากจำเลยเห็นว่าไม่ได้รับโอกาสอย่างเพียงพอ ก็น่าจะยกขึ้นอ้างในหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรม เอกสารหมายเลข ๓๕ ถึง ๓๗ แต่จำเลยหาได้กระทำไม่ ข้ออ้างของจำเลยดังกล่าว จึงไม่อาจรับฟังได้ ข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่าจำเลยขอขยายระยะเวลาส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมประกอบคำชี้แจงเพิ่มเติมหลายครั้ง รวมทั้งมีหนังสือขอความเป็นธรรมขอเลื่อนการรับทราบข้อกล่าวหาอีก ๒ ครั้ง แสดงว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ออกาสจำเลยชี้แจงแสดงเหตุผลและโต้แย้งพยานเอกสารตามสมควรแล้ว ดังนั้น การไต่สวน การแจ้งข้อกล่าวหา และการชี้มูลความผิดจำเลยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยข้อต่อไปมีว่า จำเลยจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่า มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินของ นางธนิภา พวงจำปา คู่สมรสของจำเลย สำหรับรายการห้องชุด เลขที่ ๖๘ ในอาคารชุด Wolfe House ๓๘๙ Kensington High Street ลอนดอน สหราชอาณาจักร ซึ่งมีหนี้ค้ำกับธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลอนดอน สหราชอาณาจักร ตามบัญชีเงินกู้เลขที่ ๐๘๐๗-๑๗๙๕๗๔-๑๐๐ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลอนดอน สหราชอาณาจักร ๓ บัญชี ได้แก่ ประเภทกระแสรายวัน (Current Account) เลขที่บัญชี ๐๘๐๗-๑๗๙๕๗๔-๐๐๐ ประเภทออมทรัพย์ (Deposit-Call) เลขที่บัญชี ๐๘๐๗-๑๗๙๕๗๔-๔๐๐ และประเภทออมทรัพย์ (Deposit-Call) เลขที่บัญชี ๐๘๐๗-๑๗๙๕๗๔-๔๐๑ ตามคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติแล้วว่าจำเลยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินโดยไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินทั้ง ๔ รายการ โดยบัญชีเลขที่ ๐๘๐๗-๑๗๙๕๗๔-๐๐๐ เปิดไว้เพื่อรับเงินกู้ยืมจากธนาคารที่จำนองห้องชุดเป็นประกัน บัญชีเลขที่ ๐๘๐๗-๑๗๙๕๗๔-๔๐๐ เปิดไว้เพื่อชำระหนี้กู้ยืม และบัญชีเลขที่ ๐๘๐๗-๑๗๙๕๗๔-๔๐๑ เปิดไว้เพื่อสำรองเงินที่ชำระหนี้กู้ยืม จึงเห็นสมควรวินิจฉัยทรัพย์สินทั้ง ๔ รายการดังกล่าวไปพร้อมกัน ในปัญหานี้ จำเลยอุทธรณ์อ้างว่า นางธนิภา คู่สมรสมิได้เป็นเจ้าของที่แท้จริงในห้องชุด และบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลอนดอน ทั้ง ๓ บัญชี เนื่องจาก นางธนิภา เพียงแต่เป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุดและเปิดบัญชีเงินฝากทั้ง ๓ บัญชีดังกล่าวแทน นายโรเบิร์ต ลี โดยบริษัท Falcon Energy International Ltd. เป็นผู้จอง และชำระเงินมัดจำห้องชุดนั้น องค์กรวินิจฉัยอุทธรณ์มีมติด้วยเสียงข้างมากเห็นว่า เหตุที่ นางธนิภา มีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในห้องชุด ตามสำเนาเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ห้องชุดพร้อมคำแปล เอกสารหมายเลข จ.๗๔

และ จ.๗๕ และมีชื่อเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากทั้ง ๓ บัญชีดังกล่าว นั้น มีที่มาสืบเนื่องจาก นายชกฤษณ์ ในนามของบริษัท Falcon Energy International Ltd. จองและชำระเงินมัดจำห้องชุดพิพาทรวมเป็นเงิน ประมาณ ๑,๑๐๐,๐๐๐ ปอนด์สเตอร์ลิง แล้วต่อมา นายชกฤษณ์ ไม่มีเงินชำระค่าห้องชุดส่วนที่เหลือ นางธนิภา จึงทำสัญญากู้เงินโดยรับโอนกรรมสิทธิ์ในห้องชุดมาเป็นชื่อ นางธนิภา เพื่อจดทะเบียนจำนอง ต่อธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลอนดอน พร้อมกับยื่นคำขอเปิดบัญชีเงินฝากทั้ง ๓ บัญชี เพื่อใช้สำหรับการรับเงินกู้ยืมและชำระหนี้แก่ธนาคารดังกล่าว แม้ นางธนิภา จะมิได้เดินทางไปทำนิติกรรมกู้ยืม และจดทะเบียนจำนองด้วยตนเอง โดย นายโรเบิร์ต เป็นผู้ติดต่อประสานงาน กับกรอกเอกสารและรวบรวม เอกสารส่วนตัวของ นางธนิภา เพื่อยื่นต่อธนาคารแทนก็ตาม แต่ นายพิริยเทพ หอมหวล เจ้าหน้าที่ธนาคาร ผู้ดำเนินการทำหนังสือกู้ยืมและจดทะเบียนจำนองห้องชุดก็เบิกความยืนยันรับรองความถูกต้องของนิติกรรมกู้ยืม และจดทะเบียนจำนองดังกล่าว กรณีเช่นนี้ ทำให้ นางธนิภา เป็นผู้ต้องรับผิดชอบในฐานะผู้กู้ยืมโดยตรง ส่วน นายโรเบิร์ต ในฐานะส่วนตัวหาต้องรับผิดชอบใด ๆ ต่อธนาคารตามกฎหมายไม่ ที่จำเลยอ้างว่า นายโรเบิร์ต ตกลง แบ่งผลประโยชน์ให้แก่ นางธนิภา เป็นจำนวนร้อยละ ๑๐ ของกำไรที่ได้จากการขายห้องชุด ตามสัญญา แบ่งปันผลประโยชน์ฉบับลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ พร้อมคำแปล เอกสารหมาย จ.๓๔ และ ล.๔๐ นั้น เห็นว่า กรณีจึงไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นอันใดที่ นางธนิภา จะต้องยอมตนเป็นเพียง ตัวแทนถือกรรมสิทธิ์ในห้องชุดแทนผู้อื่น ข้อเท็จจริงไม่น่าเชื่อว่า นางธนิภา จะยอมเสี่ยงผูกพันตนรับผิดชอบ ตามสัญญากู้ยืมเงินเป็นจำนวนมากถึง ๓,๑๕๐,๐๐๐ ปอนด์สเตอร์ลิง ภายใต้เงื่อนไขที่ตนมิใช่เจ้าของ กรรมสิทธิ์ห้องชุดเช่นนั้น เพียงเพราะหวังจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนในอัตราร้อยละ ๑๐ ของผลกำไร จากการขายห้องชุด ตามที่ระบุไว้ในสัญญาแบ่งปันผลประโยชน์ฉบับดังกล่าว ซึ่งเป็นเรื่องในอนาคต ไม่มีความแน่นอนว่าจะขายห้องชุดได้หรือไม่ เมื่อใด และจะมีกำไรหรือไม่ เพียงใด ข้ออ้างของจำเลย จึงขัดต่อเหตุผล ไม่มีน้ำหนักให้รับฟัง ส่วนที่จำเลยอ้างว่า บริษัท Mega City Holding Ltd. เป็นเจ้าของ ที่แท้จริงในห้องชุด โดยบริษัทดังกล่าวมี นายโรเบิร์ต เป็นกรรมการและเป็นผู้ถือหุ้นสัดส่วนร้อยละ ๑๐๐ นั้น ได้ความจาก นางธนิภา นายโรเบิร์ต และ นายชกฤษณ์ อ้างว่า นายโรเบิร์ต เพิ่งจะเข้าร่วมลงทุนภายหลังจาก ที่ นายชกฤษณ์ และบริษัท Falcon Energy International Ltd. ชำระเงินมัดจำห้องชุดในปี ๒๕๕๔ แล้ว และ นายโรเบิร์ต มีสัดส่วนการลงทุนเพียงร้อยละ ๑๐ เท่านั้น ซึ่งข้อเท็จจริงเพียงเท่านั้นไม่เพียงพอที่จะแสดงให้เห็นว่าห้องชุดตกมาเป็นของบริษัท Mega City Holding Ltd. ได้อย่างไร ตั้งแต่เมื่อใด ข้ออ้างของจำเลย

จึงเลื่อนลอยไม่น่าเชื่อถือ ที่จำเลยอ้างอีกว่า นายโรเบิร์ต เคยยื่นขอกู้เงินจากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลอนดอน ในนามบริษัท Mega City Holding Ltd. เพื่อนำเงินมาชำระค่าห้องชุด แต่ธนาคารปฏิเสธคำขอ อันเป็นเหตุให้ต้องใช้ชื่อ นางธนิภา เป็นผู้กู้ยืมและรับโอนกรรมสิทธิ์ห้องชุดเพื่อจดทะเบียนจำนองเท่านั้น ข้อเท็จจริงกลับได้ความจาก นายพีรียเทพ เบิกความว่า นายโรเบิร์ต ไม่เคยยื่นคำขอกู้ยืมจากธนาคารที่ นายโรเบิร์ต อ้างว่าธนาคารปฏิเสธไม่ให้กู้ยืมจึงเป็นการกล่าวอ้างลอย ๆ เพียงฝ่ายเดียว นอกจากนี้ เมื่อข้อเท็จจริงเป็นดังที่จำเลยอ้างว่าธนาคารมิได้ให้กู้ยืมแก่ นายโรเบิร์ต แต่ธนาคารได้ให้กู้ยืมแก่ นางธนิภา ดังนั้น เงินกู้ยืมที่นำไปชำระค่าซื้อห้องชุดต้องถือว่าเป็นเงินของ นางธนิภา นางธนิภา จึงเป็นผู้ชำระราคา ค่าซื้อห้องชุดและเป็นเจ้าของห้องชุด การที่บริษัท Mega City Holding Ltd. หรือ นายโรเบิร์ต จะมาอ้างว่าตนเป็นเจ้าของห้องชุดจึงรับฟังไม่ได้ ที่จำเลยอ้างว่า นายโรเบิร์ต เป็นผู้ดำเนินการโอนเงินชำระหนี้ธนาคารทุกงวด ตามรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีเอกสารหมายเลข จ.๙๒ โดยเป็นเงินที่โอนมาจากบริษัท Mega City Holding Ltd. บริษัท Solid Falcon Energy International Ltd. และบริษัท Golden Dragon Remittance Pte Ltd. และค่าเช่าห้องชุดนั้น จำเลยมิได้นำ พยานหลักฐานมาสนับสนุนให้เห็นว่าเงินจากบริษัทต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นเงินของ นายโรเบิร์ต เอง อีกทั้งกิจการของนิติบุคคลแต่ละแห่งต้องแยกต่างหากจากกันและตามปกติจะต้องจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายไว้เป็นหลักฐาน แต่ นายโรเบิร์ต กลับเบิกความกล่าวอ้างเพียงลอย ๆ จึงขาดหลักฐานเชื่อมโยงให้เห็นว่าเป็นความจริง แม้หากจะฟังว่ามีบุคคลอื่นที่ชำระหนี้บางส่วนแทน นางธนิภา ก็เป็นเรื่องที่จะต้องว่ากล่าวกันต่างหาก แต่ความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในห้องชุดพิพาทของ นางธนิภา ตลอดจนสิทธิหน้าที่ที่มีต่อธนาคาร รวมทั้ง นายโรเบิร์ต มีอยู่อย่างไร ก็คงมีอยู่ต่อไปตามเดิมหาได้เปลี่ยนแปลงไปไม่ ดังนี้ ลำพังการที่ นายโรเบิร์ต ขวนขวายดำเนินการยื่นเอกสารขอกู้ยืมแทน นางธนิภา และได้จัดการให้บริษัท Mega City Holding Ltd. ทำสัญญาค้ำประกัน รวมทั้งได้จัดการโอนเงินชำระหนี้แก่ธนาคารนั้น ไม่เป็นเหตุที่จะทำให้บริษัท Mega City Holding Ltd. หรือ นายโรเบิร์ต กลับกลายเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในห้องชุดได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ บริษัท Mega City Holding Ltd. หรือ นายโรเบิร์ต จึงไม่อยู่ในฐานะที่จะเป็นตัวการมอบให้ นางธนิภา เป็นตัวแทนถือกรรมสิทธิ์แทนตนได้ พยานหลักฐานจากการไต่สวนมีน้ำหนักและเหตุผลให้รับฟังว่า นางธนิภา เป็นเจ้าของที่แท้จริงในห้องชุดและบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลอนดอน ทั้ง ๓ บัญชีมาตั้งแต่แรกจนกระทั่งถึงวันที่จำเลยมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามฟ้อง

ปัญหาต่อไปว่า จำเลยมีเจตนาปกปิดไม่แจ้งข้อความจริงเกี่ยวกับห้องชุดและบัญชีเงินฝากทั้ง ๓ บัญชี ตามฟ้องหรือไม่ จำเลยอุทธรณ์ว่า จำเลยไม่มีเจตนาปกปิดข้อเท็จจริง เนื่องจากจำเลยเพิ่งทราบเรื่อง ที่ นางธนิภา ไม่สามารถโอนห้องชุดให้แก่บริษัท Gero Asset Holdings Ltd. และไม่สามารถปิดบัญชีได้ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๑ อันเป็นช่วงเวลาหลังจากที่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไปแล้ว จำเลยจึงชี้แจงข้อเท็จจริงเรื่องห้องชุดและบัญชีเงินฝากทั้ง ๓ บัญชี ตามบันทึกข้อความที่ ๐๑.๑๖/๐๐๒๘ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เอกสารหมาย จ.๑๒ นั้น เห็นว่า จำเลยดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ย่อมมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินเป็นอย่างดี แม้จำเลยจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมของ นางธนิภา แต่จำเลยเบิกความรับว่า เดือนกันยายน ๒๕๕๙ นางธนิภา แจ้งให้จำเลยทราบว่า นางธนิภา มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ห้องชุดแทนบุคคลอื่น อยู่ระหว่างไถ่ถอนจำนองและโอนขายให้บุคคลภายนอกเพื่อปิดบัญชีเงินฝาก แสดงว่าจำเลยรู้อยู่แล้วว่า นางธนิภา กู้ยืมเงินจากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาลอนดอน ๓,๑๕๐,๐๐๐ ปอนด์สเตอร์ลิง และมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ห้องชุดมูลค่า ๔,๕๐๐,๐๐๐ ปอนด์สเตอร์ลิง และมีบัญชีเงินฝากทั้ง ๓ บัญชี ดังนี้ จำเลยจึงต้องตรวจสอบข้อมูลจาก นางธนิภา และธนาคารเพื่อนำหลักฐานที่เป็นอยู่ในขณะที่มีหน้าที่ ยื่นบัญชีมาแสดงเป็นเอกสารประกอบการยื่นบัญชี โดยหากจำเลยจะยกข้ออ้างที่ทำให้ตนเข้าใจว่า ไม่ใช่ทรัพย์สินของ นางธนิภา ก็ชอบที่จะต้องแจ้งข้อเท็จจริงนั้นไว้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่า จำเลยไม่ได้ตั้งใจที่จะปกปิดข้อความจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ แต่จำเลยหาได้กระทำเช่นนั้นไม่ การที่จำเลย กล่าวอ้างลอย ๆ ว่าเพิ่งทราบเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๑ ว่า นางธนิภา ไม่สามารถโอนห้องชุดให้แก่บริษัท Gero Asset Holdings Ltd. และไม่สามารถปิดบัญชีได้นั้น เป็นการง่ายแก่การกล่าวอ้าง เพราะอยู่ในความรู้เห็นของจำเลยและ นางธนิภา เอง จึงย่อมไม่มีน้ำหนักให้รับฟัง และข้ออ้างดังกล่าวยังเป็นการผิดปกติวิสัย อันเป็นข้อพิรุณ เพราะจำเลยไม่น่าจะปล่อยปละละเลยการตรวจสอบทรัพย์สินถึงเพียงนี้ และก็ไม่ปรากฏว่า นางธนิภา จะต้องปกปิดจำเลยไว้เนิ่นนานเช่นนั้นเพื่อประโยชน์อันใด ข้ออ้างของจำเลยจึงยากที่จะรับฟังเป็นจริงได้ ข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่าการที่ นางธนิภา มอบหมายให้ นายโรเบิร์ต ส่งหนังสือฉบับลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๐ แจ้งเรื่องการโอนขายห้องชุดให้บริษัท Gero Asset Holdings Ltd. ไปถึงเจ้าหน้าที่ธนาคารตามเอกสารหมาย จ.๗๖ ได้กระทำในช่วงเวลา ก่อนที่จำเลยจะมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพียง ๑ วัน

ประกอบกับบริษัท Gero Asset Holdings Ltd. ก็มีได้ชำระค่าซื้อห้องชุดหรือไถ่ถอนจำนอง
อีกทั้งขณะนั้น ก็ยังไม่มีปัญหาหรือความจำเป็นใดเกิดขึ้นจนเป็นสาเหตุทำให้ต้องยุ่งยากและเสียเวลาเปลี่ยนชื่อ
เจ้าของห้องชุด กรณีจึงเป็นเพียงการหาเหตุอ้างเพื่อให้เห็นว่ามีการเปลี่ยนชื่อเจ้าของห้องชุดแล้วเท่านั้น
พฤติการณ์เช่นนี้ เป็นข้อพิรุธว่าเป็นการกระทำโดยมีมูลเหตุจงใจเพื่อจะหลีกเลี่ยงการแสดงรายการทรัพย์สิน
ห้องชุดของ นางธนิภา ที่จำเลยอ้างว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ได้กำหนดรูปแบบให้ผู้ยื่นบัญชีต้องแจ้ง
หรือหมายเหตุข้อเท็จจริงนั้น เมื่อพิจารณาบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เอกสารหมายเลข
แผ่นที่ ๑๘๐ ถึง ๓๒๔ แล้ว จำเลยแสดงทรัพย์สินรถยนต์ ยี่ห้อ BMW 523i ของ นางธนิภา
จำเลยได้ระบุในวงเล็บว่า “ขายแล้ว เมื่อพฤศจิกายน ๒๕๕๙ อยู่ระหว่างการโอนสลับป้ายทะเบียน”
เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีของห้องชุด จำเลยกลับมิได้แจ้งข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับห้องชุดทั้งที่มีราคาสูงมาก
จึงทำให้เป็นพิรุธมากยิ่งขึ้น ที่จำเลยอ้างว่า จำเลยชี้แจงข้อเท็จจริงให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบโดยตลอด
ตามหนังสือชี้แจงลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ นั้น ก็เป็นการแจ้งข้อเท็จจริงล่าช้าที่ผิดปกติเป็นอย่างยิ่ง
กล่าวคือ จำเลยปกปิดความมีอยู่และที่มาของห้องชุดและบัญชีเงินฝากทั้ง ๓ บัญชี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗
ตลอดมาจนกระทั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งข้อมูลการทำธุรกรรมของ นางธนิภา จากสำนักงาน ป.ป.ง.
เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ แล้ว จำเลยจึงเพิ่งยอมรับเป็นครั้งแรกถึงความมีอยู่ของห้องชุด
และบัญชีเงินฝากทั้ง ๓ บัญชี ของ นางธนิภา ในบันทึกข้อความฉบับลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑
เอกสารหมายเลข ๑๒ พร้อมกับได้ยกข้ออ้างเรื่องการถือกรรมสิทธิ์แทนตามสัญญาแบ่งปันผลประโยชน์
ฉะนั้น การที่จำเลยมีหนังสือชี้แจงฉบับลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ดังกล่าว จึงไม่ใช่ข้อที่จะอ้าง
เพื่อพิสูจน์ถึงความบริสุทธิ์ใจได้ พยานหลักฐานจากการไต่สวนฟังได้ว่า จำเลยมีเจตนาปกปิดไม่แจ้งความจริง
เกี่ยวกับห้องชุดและบัญชีเงินฝากทั้ง ๓ บัญชีตามฟ้อง จากเหตุผลที่วินิจฉัยแล้วข้างต้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า
จำเลยจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริง
ที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินของ
นางธนิภา พวงจำปา คู่สมรสของจำเลย สำหรับรายการห้องชุดเลขที่ ๖๘ ในอาคารชุด Wolfe House ๓๘๙
Kensington High Street ลอนดอน สหราชอาณาจักร ซึ่งมีหนี้ค้ำกับธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
สาขาลอนดอน สหราชอาณาจักร ตามบัญชีเงินกู้เลขที่ ๐๘๐๗-๑๓๙๕๗๔-๑๐๐ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงเทพ
จำกัด (มหาชน) สาขาลอนดอน สหราชอาณาจักร ๓ บัญชี ได้แก่ ประเภทกระแสรายวัน เลขที่บัญชี

๐๘๐๗-๑๗๕๕๗๔-๐๐๐ ประเภทออมทรัพย์ เลขที่บัญชี ๐๘๐๗-๑๗๕๕๗๔-๔๐๐ และเลขที่บัญชี ๐๘๐๗-๑๗๕๕๗๔-๔๐๑ ตามที่โจทก์ฟ้อง ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พิพากษามานั้น องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน สำหรับข้ออ้างอื่นในอุทธรณ์ของจำเลยไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยเพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลงไป

พิพากษายืน.

นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง

นายอำพันธ์ สมบัติสถาพรกุล

นายสาคร ตั้งวรรณวิบูลย์

นางสาวสิริกานต์ มีจุล

นายกิตติพงษ์ ศิริโรจน์

นายธนิต รัตนะผล

นางชนากานต์ อีร์เวชพลกุล

นายอดิศักดิ์ ตันติวงศ์

นายอุดม วัตตธรรม